

Соціально-захисна здатність продуктивної зайнятості проявляється у формування певного рівня задоволення потреб працівників, відтворення їх здатності до праці на основі використання механізмів прямої дії з метою досягнення найвищої рентабельності вкладень в людський капітал. До них належать: дотримання стандартів рівня оплати праці, державних норм і гарантій щодо оплати праці (за роботу в надурочний час, святкові та вихідні дні та за час виконання державних обов'язків тощо); умов визначення частини доходу, що спрямовується на оплату праці підприємств, міжгалузевих співвідношень в оплаті праці; умов та розмірів оплати праці в бюджетних організаціях й установах; рівня оподаткування доходів юридичних і фізичних осіб; відрахувань до фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Бюджетне фінансування науки, освіти, охорони здоров'я, культури, фізичної культури і спорту, обмежене дотування цін на товари і надані послуги, котрі перебувають під державним контролем, надання пільг і субсидій належать до механізмів опосередкованої дії.

З викладеного випливає, між продуктивною зайнятістю і соціальним захистом населення існує детермінований взаємозв'язок. Вплив на останній за допомогою державного регуляторного інструментарію дозволяє конструктивно унормувувати та раціонально вирішувати проблеми зайнятості у якості пріоритетних завдань державної соціально-економічної політики і створення у такий спосіб необхідних передумов поліпшення соціальної захищеності населення, враховуючи глибину і масштабність сучасної економічної кризи в нашій країні.

ДЕЯКІ АРГУМЕНТИ ЩОДО СУМНІВНОСТІ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Сльозко Т. М.,

кандидат економічних наук, доцент,

член Вченої ради НДІСР,

Східноєвропейський центр фундаментальних досліджень

Нова тенденція науки будується на так званій «концепції сталого розвитку», прийнятій у 1992 р. міжнародною конференцією країн-членів ООН в Ріо-де-Жанейро, що рекомендувала її як основу для розвитку світової спільноти за принципом еволюції всієї природи. Вважається, що концепція сталого розвитку — це системна суспільно-соціальна доктрина, яка спрямована на забезпечення динамічного соціально-економічного зростання, збереження якості навколишнього середовища і раціонального використання природно-ресурсного

потенціалу, задоволення потреб сучасних і майбутніх поколінь через побудову високоефективної економічної системи, що стимулює екологічну сталість, продуктивну працю, науково-технічний прогрес, а також має соціальну спрямованість. Але чи ось ці, закладені у концепцію, базові принципи можливо реалізувати в існуючих сучасних економічних та політичних умовах у глобальному масштабі? Події, що розгортаються на наших очах останні роки засвідчують, що цієї мети досягти неможливо. У зв'язку з цим виникають цілком справедливі сумніви щодо цієї концепції. Спробую аргументувати цю дуже неординарну тезу.

Аргумент 1. Економіка розвивається за законом циклічного розвитку, а не за концепцією сталого розвитку.

Як відомо, природа чи економіка, людський організм чи суспільство діють за законами, які потім в процесі розвитку людства були відкриті та описані. Такі закони являють собою існуючу обов'язкову закономірність, якою в економіці є закон циклічності її розвитку. В класичному сенсі цей закон включає чотири фази: криза (спад, рецесія), депресія (стагнація), пожвавлення і підйом (бум, пік), і знову неминуча криза. А оскільки дія закону є безумовною, то за цим законом економіка завжди буде балансувати на межі сталості і спадання у кризу, і завжди з'являться чинники, які призведуть до кризи. Із кризи економіка виходить поступово: спершу рецесія, потім стагнація, і тільки на двох фазах — пожвавленні і підйомі можна говорити про сталий розвиток, всі інші фази не свідчать про якусь стабільність чи усталеність. Тоді як можна говорити про безперервний сталий розвиток?

Аргумент 2. Концепція сталого розвитку не узгоджується з практикою непомірного споживацького життя суспільства та веде до знищення природи.

Сучасне людство живе в епоху споживання загалом, і непомірного споживання зокрема. Однак надмірне споживання не сприяє виконанню концепції, яка була спрямована на збереження навколишнього середовища, оскільки, як каже В. І. Пустовойт, всеїдний хижак *Nomo sapiens*, отримавши розум внаслідок вимушеної адельфофагії у своїх предків, став активно використовувати його при реалізації хижацького відношення до всього живого, включаючи представників і свого виду [1, с. 215–221]. Йдеться про те, що якщо до подолання канібалізму сильніші переможці поїдали слабших своїх опонентів у прямому сенсі, то тепер таке «поїдання» дозволено у війнах — узаконених убивствах, які вважаються одним із інструментів вирішення протиріч між країнами-опонентами. Це один бік проблеми. З іншого боку, хижацьке споживання природних ресурсів уже призвело до потепління на планеті, у зв'язку з чим окремі ділянки землі перетворюються на пустелі та

зруйновані місця. І в першому, і в другому випадку обставини показують, що людство у своїй діяльності йде не до сталого розвитку, а до цивілізаційної катастрофи. Із цього аргументу проривається наступний.

Аргумент 3. За глобальних економічних та політичних протиріч сучасності сталий розвиток неможливий.

Прагнення світової спільноти перейти до сталого розвитку не можуть бути реалізованими в умовах, коли зростає протидія геополітичних і економічних інтересів у глобальному масштабі, як уже зазначалося вище, у вигляді війн та терактів. Все це веде до спустошення цілих країн, міграції мільйонів біженців. Яскравим прикладом цього є сьогоднішня російська агресія, яка не тільки вбиває українців та руйнує економіку нашої країни, вона руйнує сталий розвиток у глобальному масштабі. Якщо цей процес продовжиться, все може закінчитися третьою світовою війною. А в умовах величезної кількості надсучасної зброї ці події можуть зруйнувати увесь світ. Хіба можна в таких умовах говорити про сталий розвиток?

Аргумент 4. Концепція сталого розвитку не може стати основою розв'язання гострих соціально-економічних і ресурсо-екологічних проблем.

Вважалося, що концепція сталого розвитку для усіх країн світу стане основою розв'язання гострих соціально-економічних і ресурсо-екологічних проблем. Однак, як показують зазначені вище обставини, це неможливо. Крім того, всередині багатьох країн, у тім числі й в Україні, де не діють прозорі правила гри (закони), неможливо досягти мети збереження ресурсів. Самому населенню байдужа і природа, і екологія, оскільки кожному весну спостерігається страшна картина — спалюється усе живе обабіч доріг: трава, кущі, дерева, мілкі тваринки; горять болота і ліси з великими тваринами, птицею; дим від цього спалювання несумісний з екологією. У той же час бізнесмени-злочинці вивозять із країни недозволені до експорту бурштин, ліс, метал, залишаючи після себе знищену землю та екологію на десятиліття. А якщо врахувати ще землетруси, повені, цунамі, атомні та інші техногенні катастрофи, то чи може бути у таких умовах сталий розвиток?

Очевидно, існує ще багато аргументів, але навіть ці чотири свідчать про сумнівність концепції сталого розвитку та її повну утопічність.

Література:

1. Пустовойт В. І. Про роль адельфофагії у Homo sapiens в прийдешній загибелі людства // Гілея: науковий вісник. Зб. наук. пр./ Гол. ред. В. М. Вашкевич. — К.: ВІР УАН, 2012. — Випуск 65 (№10). —

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦТВА АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ

Сьомич М.,

к. держ. упр., доцент,

Полтавська державна аграрна академія,

Рященко В., Dr.oec., prof.,

ISMA University, director of the business incubator ISMA

Annotation. *The paper conducted a scientific study on the legal nature of the agricultural business. The necessity of forming a qualitatively new system of legal relations in the agrarian sector was ground. Defined hierarchical system levels of agricultural sources of law in Ukraine. Proposed and described the general aspects of optimizing regulatory and legal support of the agrarian sector of Ukraine.*

Keywords: *legal security, agricultural enterprises, environmental law, agricultural sector, harmonization of the legal system, agricultural business.*

Глобалізація світової економіки та інтеграційні процеси в Україні вимагають переходу вітчизняного аграрного виробництва на якісно новий рівень господарювання. Однією з першочергових завдань аграрної сфери є забезпечення ефективності використання ресурсного потенціалу та підвищення конкурентоспроможності вітчизняних аграрних підприємств. У свою чергу, підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств можливо за рахунок дотримання правових норм як на міжнародному рівні, так на рівні вітчизняної правової системи.

Наукове дослідження питань юридичної природи аграрного підприємництва, структури прав власності на майно сільського господарства, правомочності членів господарства, а також інші питання даної предметної області не втрачають своєї актуальності. Їх вирішення має важливе теоретичне чеський і практичне значення для визначення правового статусу аграрного підприємства на міжнародному рівні, обсягу майнових прав та обов'язків членів сільського господарства, встановлення юридичних умов формування, використання, розпорядження і від відчуження майна, та в цілому правового регулювання організації діяльності аграрного підприємництва [3, с. 78].

Саме тому формування сучасного правового поля функціонування вітчизняних аграрних підприємств швидко і ефективно трансформувати сільськогосподарське виробництво виступає одним з основних факторів